

Ohjauksellinen pedagogiikka tieteellisen viestinnän perusvalmiuksien oppimisessa

Peda Forum 17.8.2016

Teija Lukkari, yliopistonopettaja
teija.lukkari@jyu.fi

Päivi Torvelainen, lehtori
paivi.torvelainen@jyu.fi

Ohjattu vertaisryhmä pedagogisena ratkaisuna

- XYHK001 Kasvatusalan vuorovaikutusosaaminen -kurssi: päätavoitteena saavuttaa tieteellisen viestinnän perusvalmiudet sekä puhe- että kirjoitusviestinnässä
- 3–4 hengen ohjattu vertaisryhmä
- työskentely kontaktiopetuksessa (37 t) ja itsenäisissä tapaamisissa vähintään kolme tai neljä kertaa

Opiskelijan haasteita tiedeyhteisön viestintäkäytänteiden oppimisessa

- uudet tekstilajit (Tapp 2015)
- riittämättömät opiskelustrategiat yliopisto-opinnoissa (Tapp 2015, Mäntynen 2009)
- sosiaalinen jännittäminen (Almonkari 2007)
- yksin tekemisen ja oppimisen kulttuuri

XYHK001-kurssin keskeiset sisällöt ja ohjauksen kohteet

Tiedeyhteisö,
tieteellinen teksti

Essee ja alustus
tekstilajeina

Prosessimainen
työskentely

Palaute,
vertaisryhmän
konteksti

Oman
vuorovaikutus-
osaamisen
reflektointi

Vuorovaikutus-
osaaminen ¹

Ohjauksen ja vertaisryhmätyöskentelyn painopisteet

- prosessimaisen työskentelyn harjoittelu (essee, alustus, viestijäkuva-analyysi)
- palautteen antamisen, vastaanottamisen ja refleктоimisen harjoittelu oppimistehtävien teon eri vaiheissa

Aineisto ja sen analyysi

Kirjallinen palaute N=94¹

- Opiskelijoiden vastaukset kysymyksiin
 - Mitkä kurssin pedagogiset ratkaisut (esim. työtavat, tehtävät, vertaisten ja opettajien tuki) edistivät ja tukivat oppimistasi?
 - Mitä säilyttäisit kurssilla ja mitä pitäisi tehdä toisin?

Kuvataallenpalaute

N=17 vertaisryhmää

- Vertaisryhmän esittämä kooste merkityksellisimmistä oivalluksista tai oppimiskokemuksista, jotka liittyivät ryhmän jäsenten vuorovaikutusosaamisen kehittymiseen tai viestijäkuvan muuttumiseen kurssin aikana

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

¹ Kirjallisen aineiston analyysin raportointi Torvelainen, P. & Lukkari, T. (2015). Tiedeyhteisön viestintäkäytänteiden oppimista tukeva pedagogiikka. Yliopistopedagogiikka 22 (2), 34–36.

Kielikeskus

Vertaisryhmästä saatu tuki

- Emotionaalinen
- Tiedollinen ja arviointi
- Välineellinen

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Kielikeskus

Emotionaalinen tuki

“sai avoimesti ilmaista omia tunteita ja huolia ja ilon aiheitakin”

“on uskaltanut sitten sanoa, et apua tästä ei tuu mitään, et tulkaa auttamaan mua”

“sit pysty kysyyn, että mitä mie nyt teen tässä kohtaa, kun en osaa”

“ryhmä toi “uskallusta heittäytyä uudenlaisiin tehtäviin”

Tiedollinen ja arviointiin liittyvä tuki

“sillon ekan kerran tunnilla luettiin toisen esseetä - - oo X:llä on hyvä alotus, että mullahan puuttuu alotus kokonaan et nyt se pitää kotona”

“voi pyytää [palautetta] siit keskeneräisestä työstä”

“ja just se että ei lähetä lieventelee - vaan sanotaan ihan suoraan, jos siellä on jotain kehitettävää että ei sitä tarvii kaunistella”

“palautteen prosessimaisuus on antanut mahdollisuuden kehittää itseään myös kehittävän palautteen vastaanottajana”

Välineellinen tuki

“mutta ainakin sen suunnitelmallisuuden niin sen aikatauluttaminen oli semmonen minkä oppi aika hyvin tässä sitten - jos sitä jaksais vielä ylläpitää niin se ois kauheen hyvä”

Vertaisryhmä oli “sellainen toimiva systeemi”.

Palautteen avulla “oma oppiminen tuli läpinäkyväksi ja tieteellinen ajattelu kehittyi”.

Ohjauksen pedagogiikka

- Suhde- ja tehtävätaso

Ohjauksen pedagogiikka vuorovaikutuksen eri tasoilla

Intrapersonaalinen taso:
Oman
vuorovaikutusosaamisen
reflektointi

Interpersonaalinen taso:
Vuorovaikutussuhteiden
rakentaminen ja
ylläpitäminen

Vertaisryhmän taso:
vertaisryhmän
vuorovaikutusosaamisen
reflektointi, pelisääntöjen
sopiminen ja seuranta

Tiedeyhteisön taso:
toimintatavat ja
pelisäännöt

Ohjattu palautteen antamisen, vastaanottamisen ja reflektoinnin harjoittelu

Palautteen pelisääntöjen sopiminen vertaisryhmissä

Ohjattu palaute esseen ideointivaiheessa vertaisryhmissä (suullinen)

Palautteen antaminen, vastaanottaminen ja analysointi alustuksesta yksilö- ja ryhmätasolla välittömästi alustuksen jälkeen (suullinen ja kirjallinen)

Ohjattu vertaisryhmän itsenäinen tapaaminen (ohjaus esseen analysointiin, suullinen)

Ohjattu vertaisryhmän itsenäinen tapaaminen (ohjaus alustusten palautteiden reflektointiin ja kuvataallenteen katsomiseen)

Vertaisryhmän kirjoittamisklinikka (samanaikaispalaute esseestä)

Ohjattu palautteen reflektointi viestijäkuva-analyysissä

Palautteen antamisen ja
vastaanottamisen
vahvuudet ja
kehittämiskohteet
(käsitys kurssin alussa)

Palautteen antamisen,
vastaanottamisen ja
analysoinnin oppiminen
(käsitys kurssin lopussa)

Ohjatus vertaisryhmän hyödyt

- Opiskelijat saavat monipuolista tukea oppimiseensa.
- Opettajan rooli muuttuu oppimisen mentoriksi.

Työhyvinvointi lisääntyy

Miten ohjaan opiskelijaryhmän

- vuorovaikutussuhteiden rakentamista ja ylläpitämistä
- prosessimaista oppimistehtävien työstöä
- prosessimaista palautetta?

Kiitos

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Kielikeskus

Lähteet

Almonkari, M. 2007. *Jännittäminen opiskelun puheviestintätilanteissa*. Jyväskylä studies in humanities; 86. Jyväskylän yliopisto: viestintätieteiden laitos.

Hyvärinen, M-L. 2011. *Alakohtainen vuorovaikutusosaaminen farmasiassa*. Acta Electronica Universitatis Tamperensis 1064. Tampereen yliopisto: viestinnän, median ja teatterin yksikkö.

Laajalahti, A. 2014. *Vuorovaikutusosaaminen ja sen kehittyminen tutkijoiden työssä*. Jyväskylä studies in humanities; 225. Jyväskylän yliopisto.

Mäntynen, A. 2009. Lukion tekstitaidoista akateemiseen kirjoittamiseen. Teoksessa M. Harmanen & T. Takala (toim.), *Tekstien pyöryksessä. Tekstitaitoja alakoulusta yliopistoon*. Äidinkielen opettajain liiton vuosikirja 53 (s. 153–159). Helsinki: Äidinkielen opettajain liitto.

Tapp, J. 2015. Framing the curriculum for participation: a Bernsteinian perspective on academic literacies. *Teaching in Higher Education*, 20 (7), 711–722.